

DANSKE KIRKERS RÅD

København den 13. 02.2012

Ankestyrelsen, Familieretsafdelingen
Sendt til familiestyrelsen@famstyr.dk

Med brev af 18. januar 2012 har Ankestyrelsen, Familieretsafdelingen, tilsendt de anerkendte og godkendte trossamfund et udkast til forslag til lov om ændring af lov om ægteskabs indgåelse og opløsning, retsplejeloven og om ophævelse af lov om registreret partnerskab (ægteskab mellem to personer af samme køn). Styrelsen har anmodet om, at eventuelle bemærkninger senest onsdag, den 22. februar 2012 kl. 12.00 sendes til familiestyrelsen@famstyr.dk.

Danske Kirkers Råd, Forretningsudvalget, ønsker på denne foranledning at afgive følgende hørings svar:

Danske Kirkers Råd noterer med tilfredshed, at samtlige anerkendte og godkendte trossamfund nu er sat på høringslisten i forbindelse med høring om et forslag, der er af afgørende betydning for dem.

Danske Kirkers Råd bemærker ligeledes med tilfredshed, at grundlæggende synspunkter i rådets offentlige udtalelse af 29. december 2011 kan ses afspejlet i udkastet til bemærkninger til forslaget til ændring af ægteskabsloven.

I den nævnte udtalelse henviste rådet til regeringens ønske om at give alle medlemmer af Folkekirken mulighed for – uanset deres seksuelle orientering – at blive gift i kirken, idet præster, som af samvittighedsmæssige og/eller teologiske grunde ikke ønsker at medvirke ved disse kirkelige handlinger, vil få ret til at sige nej til en sådan medvirken.

Rådet pegede samtidig på, at det på forskellig måde har været fremført i debatten, at de øvrige trossamfund måtte fratages deres bemyndigelse til at afholde bryllupper med borgerlig gyldighed, hvis de af samvittighedsmæssige og/eller teologiske grunde ikke er villige til at medvirke til vielse af personer af samme køn. Skulle en sådan fratagelse af vielsesbemyndigelse blive tilfældet, hed det i udtalelsen, vil der efter Danske Kirkers Råds opfattelse være tale om diskrimination af trossamfundene og et alvorligt angreb på deres religionsfrihed.

I sin udtalelse mindede Danske Kirkers Råd om, at den nugældende danske regulering af spørgsmålet om vielsesbemyndigelse bygger på en trefløjet model, der giver borgerne en udstrakt mulighed for valg mellem

- a. en borgerlig model med vielse på rådhuset
- b. en folkekirkelig model med vielse i overensstemmelse med Folkekirkenes ritual og teologi
- c. en "frikirkelig" model¹ med vielse i overensstemmelse med de enkelte trossamfunds ritualer og teologi.

¹ Ordet "frikirkelig", der er sat i anførselstegn, dækker over mere end 100 forskellige trossamfund, kristne såvel som ikke-kristne, der har såkaldt vielsesbemyndigelse

Denne såkaldte trekløvermodel, der har vist sin styrke i praksis, bør fastholdes, udtalte Danske Kirkers Råd. Rådet understreger den store styrke, det er i det danske samfund, at ikke alene Folkekirkenes præster, men også trossamfundenes gejstlige kan foretage vielser med borgerlig gyldighed.

Danske Kirkers Råd anbefalede derfor, at regeringen – hvis eller når den indfører en lov om vielse af homoseksuelle i Folkekirken – også fremover sikrer frihedsretten for alle trossamfund, som i dag har vielsesbemyndigelse, således at ethvert trossamfund selv kan beslutte, hvorvidt retten til at vie homoseksuelle skal bringes i anvendelse eller ej i trossamfundet. Rådet fremhævede, at denne stillingtagen ikke for trossamfundene må få konsekvenser for retten til fortsat vielsesbemyndigelse. Herved vil det danske samfund også fremover stå vagt om trossamfundenes frihedsrettigheder på dette område, hed det afslutningsvis i rådets udtalelser, der som nævnt ses afspejlet i lovforslagets bemærkninger.

Danske Kirkers Råd vil gerne hermed udtrykke tilfredshed med, at lovforslaget har søgt at tage højde for de angivne synspunkter. Rådet finder det imidlertid nødvendigt at pege på, at retten til fritagelse for medvirken kun er nævnt i lovforslagets bemærkninger og ikke – som for Den danske Folkekirkes vedkommende – er fastsat i selve lovteksten. Dette gør den påtænkte lovgivning utilstrækkelig til at sikre den fremtidige respekt af frihedsrettighederne for trossamfund uden for Folkekirken.

Samtidig med fremsættelse af dette lovforslag, jf. indledningen til bemærkningerne, fremsætter ministeren for ligestilling og kirke et forslag til lov om ændring af lov om medlemskab af folkekirken, kirkelig betjening og sognebåndsløsning (præsters ret til at undlade at vie to personer af samme køn). I ligestillings- og kirkeministerens forslag sikrer en lovbestemmelse, at præster i folkekirken får en ret til at undlade at vie to personer af samme køn. Derimod er der ikke på tilsvarende vis foreslået indsat en lovbestemmelse i ægteskabsloven, som i forhold til denne lov stiller trossamfund uden for Folkekirken og deres præster frit i henseende til at medvirke til vielse af to personer af samme køn. Denne forskel har efter rådets opfattelse karakter af uacceptabel diskrimination af trossamfundene.

Danske Kirkers Råd henstiller derfor, at der i ægteskabslovens § 16 indsættes en lovbestemmelse, der stiller trossamfund uden for Folkekirken og deres præster frit i henseende til medvirken til vielse af to personer af samme køn.

Rådet minder endvidere om, at betingelserne for godkendelsen af trossamfund ikke er lovfæstede, men hviler på en administrativ praksis, der har baggrund i bemærkningerne til § 16 i lov nr. 256 af 4. juni 1969 om ægteskabs indgåelse og opløsning. De foreliggende vejledende retningslinjer for godkendelse af trossamfund (6. reviderede udgave af 18. august 2011) er således alene udarbejdet af *Det rådgivende Udvalg vedr. Trossamfund* og er ikke fastsat af ministeriet eller af lovgivningsmagten. Der er på denne baggrund ingen sikkerhed imod, at det uden lovgivning på et tidspunkt vil kunne blive gjort til et vilkår for godkendelse af trossamfund, at de medvirker til vielse af personer af samme køn.

Danske Kirkers Råd henstiller på denne baggrund, at det lovfæstes, at villighed til medvirken til vielse af personer af samme køn ikke kan gøres til et vilkår for godkendelse af trossamfund eller for meddelelse af vielsesbemyndigelse.

Danske Kirkers Råd samler repræsentanter for 15 kristne kirker, herunder Den danske Folkekirke, Den katolske Kirke og 13 andre kirker.

Med venlig hilsen

Anders Gadegaard, domprovst, formand for Danske Kirkers Råd